

נעמי לנדאו ושות', חברת עורכי - דין
NEOMI LANDAU & Co., LAW FIRM

11, Rothschild Blvd, Tel-Aviv 66881 שד' רוטשילד 11, תל-אביב 66881
Tel. (972) 3-5190519 Fax. (972) 3-5190500 טל: 03-5190519 פקס: 03-5190500

Web: www.landaulaw.co.il
Email: landaulaw@landaulaw.co.il

Neomi Landau, Adv.
Galit Kupershmidt, Adv.
Merav Kedmi-Tovel, Adv.
Mor Stoler, Adv.
Guy Landau, Adv.
Kfir Ze'ev (LLM), Adv.
Mali Rahimian, Adv.

תאריך: 18/03/2008
סימנו: 5249/1-125

נעמי לנדאו, עו"ד
גלית קופרשמידט, עו"ד
מירב קדמי-טובל, עו"ד
מור סטולר, עו"ד
גיא לנדאו, עו"ד
כפיר זאב, עו"ד
מלי רהימיאן, עו"ד

לכבוד
לקוחות המשרד

שלום רב,

הנדון: איסור פיטורי עובדת המבקשת לצאת לחופשה ללא תשלום בשל קבלת טיפולי פוריות

בשא (ת"א) 551/08 הילה אביטל נגד מדינת ישראל

מצאנו לנכון לשתף אתכם בהחלטה שנתן בית הדין האזורי לעבודה, כדלקמן:

1. עובדות המקרה:

1. המבקשת הועסקה ע"י משרד החוץ והמשרד לקליטת עלייה במשך תקופה של 10 חודשים.
2. המבקשת ביקשה לצאת לחופשת ללא תשלום עקב טיפולי פוריות.
3. המשיבים דחו את בקשתה בטענה שאינם יכולים להיענות לבקשה, וכמו כן, הודיעו המשיבים למבקשת כי נשקלת האפשרות לסיים את העסקתה בגין תפקודה הלקוי.
4. המשיבים הגישו בקשה לפיטורי המבקשת לממונה על חוק עבודת נשים במשרד התמ"ת. במקביל, ובטרם קיבלו את תשובת הממונה, קיבלו המשיבים לעבודה עובדת חדשה במקומה של המבקשת.
5. הממונה דחה את בקשתם של המשיבים לפיטורי העובדת, שכן גרס כי קיים קשר ישיר בין בקשת המשיבים לפיטורי המבקשת לבין טיפולי הפוריות אותם היא עוברת.
6. בניגוד להחלטת הממונה במשרד התמ"ת, החליטו המשיבים על פיטוריה של העובדת.

2. השאלה המשפטית:

1. האם רשאי המעביד לפטר עובדת העוברת טיפולי פוריות, וזאת אף בניגוד להחלטת הממונה במשרד התמ"ת?
2. האם רשאי בית הדין להורות על החזרתה של העובדת למקום עבודתה, ולאכוף את יחסי העבודה?

3. הכרעת בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב:

3.1 חל איסור ברור בחוק על פיטורי אישה העוברת טיפולי פוריות:

לפי סעיף 9 (ה) לחוק עבודת נשים, תשי"ד – 1954 חל איסור על פיטורי אישה העוברת טיפולי פוריות, לקראת ילדה הראשון או השני ובמשך כל ימי היעדרותה. ניתן לפטר אישה העוברת טיפולי פוריות בהסכמת שר העבודה והרווחה, קרי על-פי היתר הממונה על חוק עבודת נשים במשרד התמ"ת.

לפי סעיף 2 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה, תשמ"ח – 1988 לא ניתן לפטר עובדת במהלך טיפולי פוריות. פיטורים אלו דורשים אישור הממונה על חוק עבודת נשים. פיטורים שנעשים ללא היתר, הינם בניגוד לדין ויש בהם משום הפלייה פסולה.

3.2 ידיעת המשיבים בדבר טיפולי הפוריות של המבקשת:

מחקירתם הנגדית של המשיבים עולה כי אכן ידעו על טיפולי הפוריות של המבקשת, וידעו כי לשם כך ביקשה המבקשת חופשה ללא תשלום.

3.3 סיבת הפיטורין:

המשיבים טענו כי הסיבה לפיטורי המבקשת היא חוסר שביעות רצון מתפקודה, ואולם המשיבים לא גיבו את טענתם במסמכים המוכיחים זאת, ועל כן מסיק בית הדין כי אין בידי המשיבים ראיות המוכיחות כי אכן פוטרה העובדת בשל חוסר שביעות רצון מתפקודה. לפיכך, גורס בית הדין כי פיטורי המבקשת נעשו על בסיס טיפולי הפוריות אותם עוברת – דבר האסור, כאמור, על-פי חוק שוויון הזדמנויות בעבודה.

3.4 חשיבות היותם של המשיבים מעסיקים ציבוריים:

מעשיהם של המשיבים חמורים שבעתיים לנוכח היותם זרוע שלטונית שתפקידה הוא לשמור על שלטון החוק וזרועותיו. לא הרי הרשות הציבורית כרשות היחיד, ולא ייתכן כי משרד ממשלתי יבזה, הלכה למעשה, החלטה של משרד ממשלתי אחר, אשר אמון על ביצוע החוק במדינת ישראל.

3.5 מתן סעד אכיפה:

אומנם בעבר היה נהוג כי בכל הקשור לאכיפת יחסי עובד – מעביד לא ניתן סעד האכיפה אלא במקרה חריג שבחריגים. ואולם, הלכה זו שונתה וצומצמה במהלך השנים: כיום קמה ומסתמנת מגמה להתיר אכיפת יחסי עובד – מעביד במקרים מסוימים. מגמה זו מתחזקת לנוכח התרופפות הקשר האישי בן העובד למעביד והשינוי שחל מבחינה זו באופיו של קשר ההעסקה.

בשירות הציבורי אין להשלים עם פיטורין שלא כדין, והלכה היא כי כאשר רשות ציבורית מפטרת שלא כדין ושוקלת שיקולים זרים הנגועים בהפליה ובניגוד אינטרסים רשאי בית הדין להכריז על הפיטורין כבטלים, ואכיפת יחסי עובד - מעביד.

כמו כן, חוק שוויון הזדמנויות בעבודה קובע במפורש את סמכותו של בית הדין לעבודה לפסוק סעד אכיפה בדרך של מניעת פיטורין כאמצעי הגנה על עובדים.

4. סוף דבר:

בעניין זה סבור בית הדין כי מדובר באותם מקרים חריגים המחייבים מתן צו לאכיפת יחסי עובד - מעביד. מסקנתו של בית הדין מתחדדת לנוכח העובדה כי המבקשת עבדה במשרד ממשלתי. המבקשת אינה מספקת שירות אישי אלא היא עובדת מדינה, כפי שהמשיבים הם משרדי ממשלה. משכך, חלים עליהם, כרשות מנהלית, החובה לקבל החלטות בתום לב מוגבר ובסבירות.

לנוכח הראיות שנמסרו לבית הדין, והיעדר ההסברים שנתנו המשיבים לפיטוריה של המבקשת, פסק בית הדין כי מכתב הפיטורין שניתן למבקשת דינו להתבטל והמבקשת תוחזר לתפקידה.

כתמיד, אנו לשירותכם

בכבוד רב ובברכה,

נעמי לנדאו, עו"ד